

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Elena Covalenco,

judecători – Constantin Alerguș, Ion Guzun, Liliana Catan, Iurie Bejenaru,

a judecat, fără citarea părților recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Andronic Natalia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 30 decembrie 2013 în cauza penală în privința lui

Solomatin (Zavgorodnii) Anatolii Vasile,
născut la 05 aprilie 1969, originar din s. Pocatilovca,
r-nul Sarkandkc, Republica Kazahstan, domiciliat în
Federația Rusă, or. Caluga, str. Saltikov-Șcrdin, nr.24/2,
ap. 1

și

Zavgorodnii Alexandr Vasile,
născut la 19 octombrie 1977, originar din or. Cahul,
Republica Moldova, domiciliat în Federația Rusă, or.
Caluga, str. Suvorov, nr.87/, ap. 47

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 11 ianuarie 2010 – până la 19 iulie 2010 (prima instanță);
2. de la 12 august 2010 – până la 24 noiembrie 2011; de la 04 octombrie 2012 până la 30 decembrie 2013 (instanța de apel);
3. de la 04 mai 2012 – până la 03 iulie 2012; de la 15 mai 2014 – până la 15 iulie 2014 (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, din 19 iulie 2010, Solomatin (Zavgorodnii) Anatolii Vasile și Zavgorodnii Alexandr Vasile au fost achitați de sub învinuire de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin. (2) lit. b), d) e) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de către inculpați.

2. De către organul de urmărire penală, Solomatin (Zavgorodnii) Anatolii și Zavgorodnii Alexandr, au fost învinuiți de faptul că la 31 martie 2000, aproximativ pe la orele 02⁰⁰ fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționând

împreună și prin înțelegere prealabilă cu Pavlenco Dmitrii și Besarab V., urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane prin atac tâlhăresc, fiind înarmați cu o armă de vânătoare cu o țevă, au pătruns în domiciliul cet. Musteață Sergiu din s. Roșu, r-nul Cahul, unde i-au aplicat părții vătămate mai multe lovituri cu patul armei peste cap și diferite părți ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 124/D din 08 iunie 2000, vătămări corporale mai puțin grave, după care l-au legat, și au sustras bani în sumă de 400 lei și suma de 520 dolari SUA, cauzându-i o pagubă materială în sumă de 6952 lei.

3. Sentința nominalizată a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat, casarea acesteia, și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Solomatin (Zavgorodnii) Anatolii Vasile și Zavgorodnii Alexandr Vasile să fie condamnați în baza art. 188 alin. (2) lit. b),d),e) Cod penal, la 8 ani închisoare, fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În argumentarea soluției solicitate, procurorul a invocat că instanța de fond incorect a apreciat probele administrate, deoarece partea acuzării a prezentat suficiente probe care, în opinia acestuia, confirmă vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate, acestea nefiind apreciate de instanță la justa lor valoare, și anume: declarațiile părții vătămate Musteață S., martorilor și alte probe care au fost puse la baza învinuirii și, neîntemeiat a adoptat o sentință de achitare.

4. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Cahul din 24 noiembrie 2011, apelul acuzatorului de stat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței contestate.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, prima instanță corect a constatat circumstanțele de fapt și de drept, just a apreciat probele prezentate și a pronunțat o sentință legală și întemeiată.

Astfel, instanța de apel a conchis că partea acuzării nu a prezentat suficiente probe obiective, veridice și concludente ce ar demonstra că infracțiunea incriminată a fost săvârșită de inculpați.

La fel, Colegiul penal a conchis că declarațiile martorului asistent Gorbenco (Cialîcu) A. sunt bazate doar pe declarațiile lui Pavlenco D., care a renunțat la declarațiile anterioare, iar partea apărării în confirmarea alibiului inculpaților a prezentat declarațiile martorului Drangoi A.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar acuzatorul de stat care a solicitat casarea hotărîrii contestate și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, argumentînd următoarele:

- instanța de apel a dat apreciere greșită probelor prezentate în sprijinul acuzării, astfel, nu au fost luate în considerație declarațiile părții vătămate Musteață S., martorilor Chiriac I.N., Gorbenco A., care confirmă cu certitudine vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar hotărîrea contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- în decizia instanței de apel nu este invocat nici un argument referitor la declarațiile părții vătămate privitor la recunoașterea inculpaților după o perioadă de timp, condiționată de boală și starea sănătății produsă în urma infracțiunii;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra admiterii sau respingerii probelor – plîngerea cet. Musteață S., procesul verbal – de cercetare la fața locului, procesul-verbal de autodenunțare a lui Pavlenco D., sentința Judecătorei Cahul din 21.02.2001 și decizia Curții de Apel a R.Moldova din 02.10.2001, care au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată;

- la fel instanța nu s-a pronunțat asupra argumentului invocat privind respingerea ca probă a declarațiilor martorului Drangoi A., care a fost audiat în calitate de martor după ce a asistat la toate ședințele instanței de fond, deoarece administrarea acestei probe a fost efectuată cu încălcarea dispozițiilor Codului de procedură penală.

6. Prin decizia Colegiului Penal Lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03 iulie 2012 a fost admis recursul ordinar declarat, casată decizia Curții de Apel Cahul din 24 noiembrie 2011 și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. În argumentarea soluției adoptate instanța de recurs a constatat că, instanța de apel nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat superficial, fără o argumentare cuvenită asupra motivelor invocate în apel de acuzatorul de stat .

La fel, Colegiul penal a conchis că motivarea deciziei instanței de apel contrazice cu declarațiile părții vătămate Musteață Sergiu, care în direct indică, că l-a recunoscut pe Anatol ca participant la tîlhărie; - martorului asistent Gorbenco (Calciu) A., care în mod legal a fost interogată și a declarat

tot ce cunoaște în legătură cu cazul dat. Decizia atacată nu cuprinde motive credibile de respingere a declarațiilor ei, greșit statuându-se că probele indirecte nu pot fi probe în procesul penal.

Instanța de apel urma a da o apreciere prin prisma art. 101 Cod de procedură penală declarațiilor martorilor Chiriac I.I. și Chiriac I. N. care au dat declarații contradictorii, statuând care din declarații sunt mai veridice. Totodată, are o importanță deosebită pentru aprecierea credibilității declarațiilor – motivul schimbării declarațiilor, verificarea acestui motiv, legalitatea, oportunitatea motivului. Instanța de apel nu a analizat în motivarea deciziei – motivul schimbării declarațiilor de acești martori, limitându-se doar la constatarea faptului, ce nu poate fi acceptat.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 30 decembrie 2013, apelul declarat de acuzatorul de stat a fost respins ca nefondat.

9. Analizând probele instanța de apel a ajuns la concluzia că de către acuzatorul de stat nu au fost prezentate probe ce ar confirma participarea lui Zavgorodnii Alexandr și Solomatin (Zavgorodnii) Anatolii la comiterea infracțiunii incriminate.

Instanța de apel a dat o apreciere critică declarațiilor părții vătămate Musteață S. date în cadrul ședinței instanței de apel, referitor la faptul că el l-a recunoscut pe unul dintre inculpați concluzionând totodată că declarațiile părții vătămate nu pot fi acceptate ca probe suficiente și absolute ale vinovăției inculpaților.

Referitor la argumentul invocat de procuror asupra faptului că prin sentința Judecătorei Cahul din 18 noiembrie 2013 martorul Chiriac I. a fost condamnat în baza art. 312 alin. (1) Cod penal, iar declarațiile date de acest martor în cadrul cercetării judecătorești în prezenta cauză penală sunt false, instanța de apel a invocat că acest fapt nu poate fi acceptat deoarece această sentință nu este definitivă, fiind contestată cu apel.

La fel, instanța de apel a conchis că nu pot fi acceptate ca probe care confirmă vinovăția inculpaților procesele verbale de audiere a învinuitului Besarab V. și cel de confruntare a lui Besarab V. cu martorul Chiriac I., deoarece Besarab V., la etapele anchetei nu a fost avertizat de depunerea mărturiilor false, concomitent, conform depozițiilor acestui martor el nu a participat la comiterea infracțiunii, iar la audierea în instanța de judecată pe

prezenta cauză penală dînsul nu a confirmat participarea inculpaților la comiterea infracțiunii incriminate.

10. Hotărîrea nominalizată a fost contestată cu recurs ordinar de către acuzatorul de stat, care invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia adoptată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, argumentînd că instanța nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, pripit și greșit a concluzionat despre nevinovăția inculpaților.

Consideră că instanța de apel prematur a concluzionat că nu a fost dovedită vinovăția inculpaților de vreme ce probele prezentate de procuror în sprijinul învinuirii și menționate în cererea de apel, nu și-au găsit o soluționare sub toate aspectele.

Prin urmare Curtea de Apel a comis aceleași erori, examinînd superficial cauza, nepronunțîndu-se la modul cuvenit asupra tuturor motivelor invocate în apel și anume:

- respingerea ca probă a declarațiilor martorului Drangoi A., care a fost interogată după ce a asistat la toate ședințele de judecată, astfel administrarea acestei probe a fost efectuată cu încălcarea art. 94 alin. (1) pct. 9) și art. 95 Cod de procedură penală.

Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra admiterii sau respingerii probelor – plîngerea cet. Musteață S., procesul - verbal de cercetare la fața locului, procesul-verbal de autodenunțare a lui Pavlenco D., sentința Judecătorei Cahul din 21.02.2001 și decizia Curții de Apel a R.Moldova din 02.10.2001, care au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată;

La fel, în decizia contestată Colegiul penal a menționat că martorii Chiriac I.I., Chiriac I.N. au renunțat la declarațiile anterioare, însă nu a apreciat critic declarațiile acestor martori date în cadrul urmăririi penale și care au fost date citirii în instanța de apel.

11. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, partea vătămată Musteață Sergiu, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de acuzatorul de stat, solicitînd admiterea acestuia.

11.1 Referință supra recursului declarat a depus și avocatul Talambuța Leonid în numele inculpaților Solomatin (Zavgorodnii) Anatolii și Zavgorodnii

Alexandr, care a solicitat respingerea acestuia, argumentînd că recursul declarant de acuzatorul de stat este declarat peste termen,  i nu abordează probleme de drept de importan a generală pentru jurispruden a, iar decizia contestată este una legală  i întemeiată.

12. Judec nd recursul ordinar în raport cu materialele cauzei  i motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond  i de apel în cazul c nd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hot r rea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază solu ia.

 n conformitate cu art.414 Cod de procedură penală instanța de apel, judec nd apelul, verifică legalitatea  i temeinicia hot r rii atacate în baza probelor examinate de prima instanța, conform materialelor din dosar,  i în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Re in nd această ultimă prevedere, Colegiul penal conchide că instanța de apel nu a dat răspuns la toate motivele invocate de procuror în apel.

Astfel, în apelul declarat de procuror se invocă motivele privind ilegalitatea  i netemeinicia hot r rii atacate prin faptul că instanța pripit a decis asupra solu iei adoptate ignor nd probele prezentate în sprijinul învinuirii.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03 iulie 2012 a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată decizia instanței de apel din 24 noiembrie 2011 dispun ndu-se rejudecarea cauzei în alt complet de judecată.

Colegiul penal lărgit  i-a motivat solu ia prin argumentele că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor probelor examinate  i asupra tuturor motivelor invocate în apel, nu a verificat  i nu a apreciat profund probele administrate  i examinate în instanța, la fel nu a verificat care probe  i circumstan e sunt pertinente  i importante pentru spe a dată, pentru justa soluționare a fondului cauzei, indic ndu-se că la rejudecarea apelului instanța de apel urmează cu stricte e să îndeplinească cerin ele art.414, 417, 101, 436 Cod de procedură penală,  i  in nd cont de motivele casării deciziei atacate să pronunțe o hot r ire legală  i întemeiată (f.d.165-170 vol. II).

Instanța de apel,  nc lc nd prevederile art.436 alin.(2) Cod de procedură

penală, care stipulează că pentru instanța de rejudicare, indicațiile instanței de recurs sînt obligatorii în măsură în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea apelului, n-a îndeplinit indicațiile instanței de recurs specificate la pct.7 al prezentei hotărîri, superficial și unilateral a cercetat probele prezentate, fără a se pronunța argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, deși acesta invocă probe concrete care, în opinia lui, confirmă vinovăția inculpaților de comiterea atacului asupra unei persoane cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei, săvîrșit de două sau mai multe persoane, prin pătrunderea în încăpere, cu aplicarea armei.

Astfel, instanța de apel examinînd cauza a conchis că apelul procurorului urmează a fi respins, deoarece acuzarea nu a prezentat probe suficiente și admisibile ce ar confirma vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii ce li se incriminează, iar ca rezultat a menținut sentința Judecătoriei Cahul din 19 iulie 2010 (f.d.389-397, vol. III).

Prin urmare, Colegiul penal, conchide că la argumentarea necesității respingerii apelului declarat de acuzatorul de stat, instanța de apel a apreciat unilateral probele administrate la dosar, acordînd o valoare primară probelor care, în opinia instanței, demonstrează nevinovăția inculpaților, în detrimentul celor aduse de partea acuzării.

La acest capitol Colegiul evidențiază că, n-au fost apreciate declarațiile părții vătămate Musteață S. date în cadrul urmăririi penale care a declarat că „*a fost atacat de patru persoane care i-au aplicat mai multe lovituri*” (f.d.43-44, vol. I), ulterior fiind audiat în cadrul ședinței de apel a declarat că „*în seara cînd a fost jefuit cînd a încercat să înlătore lanterna cu care i se lumina în față l-a văzut pe Anatol, care l-a lovit*” (f.d. 48-54, vol. II).

La fel, fără justă apreciere au fost lăsate *declarațiile martorilor Gorbenco (Cialîcu) Ana și Bogdan Natalia* din care rezultă că acestea au participat la reconstituirea faptei prin verificarea declarațiilor la fața locului din 26 mai 2001, unde Pavlenco D. *benevol, fără careva presiune a relatat detaliat, circumstanțele comiterii infracțiunii, indicînd totodată și numele coparticipanților* (f.d.387-388, 389, vol. I, 71 vol. II).

În continuare instanța de apel nu a dat careva apreciere *declarațiilor martorului Chiriac Ivan Nicolae date la urmărirea penală* (f.d.49-60) din care rezultă că el în luna mai 2000 a aflat de la fiul său că arma pe care a adus-o din Federația Rusă a fost luată de cineva dintre prietenii ultimului. Ulterior, fiul i-a

comunicat că la ei în casă au fost frații Zavgorodnii Alexandr și Anatolii care au putut să ia arma. Totodată, fiind audiat în ședința instanței de fond după ce i-au fost prezentate procesele - verbale de audiere în calitate de martor în cadrul urmăririi penale (f.d.59,127 vol. I) la întrebarea procurorului martorul Chiriac I.N. a declarat *„așa declarații am dat la urmărirea penală, la momentul când am dat declarațiile în anul 2000 țineam minte mai bine ca acum, deoarece au trecut mulți ani”*(f.d.375-376, vol. I).

La acest capitol Colegiul evidențiază că, instanțele de judecată deși au redat în hotărârile sale declarațiile acestor martori, acestea nu au fost analizate, cu argumentarea desfășurată a concluziilor sale, fiind doar invocat *„instanța nu le poate accepta ca probe ale vinovăției inculpaților”*, fapt ce contravine prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, ca apoi să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective, expunând temeiul respectiv în decizia sa. Ca urmare, probele enunțate nu au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel sunt formale, premature ce au reiterat concluziile instanței de fond, care nu rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Mai mult Colegiul penal reține și faptul că nu au fost verificate și apreciate actele cauzei cum sunt: - *procesul-verbal de autodenunțare a lui Pavlenco Dmitrii din 26 mai 2000* (f.d.35, vol.I), potrivit căruia acesta a recunoscut săvârșirea atacului asupra părții vătămate Musteață S. împreună cu Zavgorodnii Alexandr și Zavgorodnii Anatolie; - *procesul-verbal de reconstituire a faptei cu bănuitul Pavlenco D. din 26.05.2000*, unde ultimul în prezența martorilor Bogdan Natalia și Cialîcu Ana a relatat cu lux de amănunte circumstanțele comiterii infracțiunii precum și numele complicilor, care au participat la comiterea atacului tâlhăresc (f.d.14-15 vol. I), - *sentința Judecătoriei Cahul din 18 noiembrie 2013* prin care Chiriac Ivan a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 Cod penal (f.d.336-337 vol. II), unde s-a constatat că declarațiile făcute de Chiriac Ivan la ședința de judecată din data de 30 martie 2011 în prezenta cauză penală sunt false.

Totodată, Colegiul remarcă că la materialele cauzei (f.d.279-285 vol. II), este anexată copia sentinței Judecătoriei Cahul din 21 februarie 2001 de condamnare a lui Pavlenco Dmitrii în baza art.121 alin. (2) pct. 1),2),7) Cod

penal (red. 1961), unde s-a constatat că Pavlenco D. împreună cu inculpații Solomatin (Zavgorodnii) Anatolii și Zavgorodnii Alexandr, l-au atacat pe Musteață S., cauzându-i vătămări corporale mai puțin grave și un prejudiciu material în sumă de 6952, hotărîre, care prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel a Republicii Moldova din 02 octombrie 2001 a fost menținută în partea condamnării lui Pavelenco D., adică sentința nominalizată are putere de lucru judecat.

La fel, Colegiul penal statuează că instanța de apel în decizia adoptată nu s-a pronunțat asupra argumentului procurorului privind respingerea ca probă a declarațiilor martorului Drangoi A. deoarece, acest martor a fost audiat după ce a asistat la toate ședințele de judecată, nefiind înlăturată din sala de ședință.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că toate aceste motive nu și-au găsit reflectare în hotărîrea instanței de apel și nepronunțarea asupra acestora reprezintă prin sine neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel, ce se consideră eroare de drept și este temei pentru recurs.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de apel la judecarea apelului a comis erori de drept, prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

Procedînd în asemenea mod, instanța nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.414 alin.(2) și 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu adoptarea unei hotărîri neîntemeiate și nemotivate. Avînd în vedere că erorile de drept invocate nu pot fi corectate de către instanța de recurs, decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația cu strictețe să respecte prevederile art.414 Cod de procedură penală, să înlătore erorile enumerate mai sus, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor prezentate, minuțios să studieze și corect să aprecieze juridic materialele cauzei în tot ansamblul lor, să țină seama de cele expuse în decizia Curții Supreme de Justiție din 03.07.2012 legate de justa apreciere, sub toate aspectele, complet și obiectiv a tuturor împrejurărilor cauzei, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărîre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

13. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Andronic Natalia, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 30 decembrie 2013 în cauza penală în privința lui *Solomatin (Zavgorodnii) Anatolii Vasile* și *Zavgorodnii Alexandr Vasile* și dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, publicată la 12 august 2014.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Constantin Alerguș

Ion Guzun

Liliana Catan

Iurie Bejenaru